

El BCE mou els tipus: qui guanya i qui perd al teu portal

Lectura crítica d'una decisió real del Banc Central Europeu. L'alumnat resumix la notícia en cinc preguntes, repartix guanyadors i perdedors entre sis veïns d'un mateix edifici i compara dos titulars que contenen el mateix de manera oposada.

DURADA

50 min · 1 sessió

AGRUPAMENT

grups xicotets (3-4)

UNITAT 4

El diner, els bancs i la inflació

MATERIALS

- Fitxa impresa amb la notícia resumida i la taula de l'euríbor
- Targetes dels sis veïns, retallades, una per grup
- Calculadora

ENCAIX CURRICULAR · **Sabers** El dinero y sus funciones, Tipos de dinero, del efectivo a las criptomonedas, Los bancos y la creación de dinero, El tipo de interés y el euríbor, La inflación y el IPC, El Banco Central Europeo y la estabilidad de precios · **Comp. específiques** CE2 · **Comp. clau** CCL, CD, CC, STEM

Plantejament

Cada sis setmanes, vint-i-sis persones es reuneixen a Frankfurt i decidixen el preu del diner per a 350 milions d'europeus. L'endemà la notícia apareix en tots els mitjans, quasi sempre contada des d'un sol costat: o «alleujament per a les hipoteques» o «mal moment per als estalviadors».

El vostre grup llegirà la decisió tal com la va publicar el mateix BCE, la resumirà amb el mètode de les cinc preguntes de la unitat i després repartirà els seus efectes entre sis veïns d'un mateix edifici. Els sis viuen al mateix portal i la mateixa decisió els canvia la vida en direccions oposades.

Al final compareu dos titulars sobre eixa mateixa decisió i escriureu el vostre, que haurà de ser exacte sense ser avorrit. No és tan fàcil com pareix.

La notícia (resum elaborat per a esta fitxa)

El BCE baixa els tipus per huitena vegada consecutiva i deixa la facilitat de depòsit en el 2 %. En la seua reunió de **juny de 2025**, el Consell de Govern del Banc Central Europeu va aprovar una nova baixada del preu oficial del diner: el tipus de les seues operacions principals va quedar en el **2,15 %** i el de la facilitat de depòsit, en el **2 %**. És la huitena rebaixa des que el cicle de baixades va començar al juny de 2024, i deixa els tipus molt lluny del **4,5 %** al qual van arribar al setembre de 2023, després de deu pujades seguides iniciades al juliol de 2022 per a frenar una inflació que havia tocat el 10,8 % a Espanya. Amb els preus ja prop de l'objectiu del **2 %**, el BCE considera que pot afloixar el fre.

Fonts: Banc Central Europeu, decisions de política monetària, juny de 2025; INE, IPC; Banco de España, sèries de l'euríbor.

REFERÈNCIA	FINALS DE 2021	OCTUBRE DE 2023	AGOST DE 2025
Euríbor a 12 mesos	-0,50 %	4,16 %	al voltant de 2,1 %

Quota d'una hipoteca de 150.000 € a 25 anys (euríbor + 1 %)

uns 530 € al mes

uns 890 € al mes

uns 720 € al mes

Objectius didàctics

- Resumir una decisió de política monetària identificant què es decidix, des de quin nivell i per què.
- Rastrear la cadena que va del tipus oficial a l'euríbor i d'este a la quota d'una hipoteca.
- Repartir guanyadors i perdedors d'una mateixa mesura segons la situació de cada llar o empresa.
- Detectar el biaix d'un titular i redactar-ne un d'ajustat a les dades.

Els sis veïns (targetes retallables)

VEÍ	SITUACIÓ
1r A	Família amb una hipoteca variable de 150.000 €, referenciada a l'euríbor + 1 %, que es revisa al setembre
1r B	Parella amb una hipoteca a tipus fix del 3 % signada el 2019
2n A	Jubilada amb 18.000 € en un depòsit a termini del qual viu en part
2n B	Veí que guarda 3.000 € en efectiu a casa «per si de cas»
3r A	Propietària d'un taller que necessita un préstec de 40.000 € per a una màquina
3r B	Estudiant que vol comprar un pis d'ací a cinc anys i estalvia per a l'entrada

Passos (sessió de 50 min)

- 1. Lectura i cinc preguntes (10 min).** Cada grup respon per escrit: quina és la inflació ara?, puja, baixa o manté?, en quant queda el tipus?, d'on ve?, a qui de casa nostra afecta?
- 2. La cadena (8 min).** Dibuixeu la seqüència completa amb fletxes: tipus oficial del BCE → euríbor → revisió de la hipoteca → quota mensual. Marqueu en quin punt passen els mesos.
- 3. El càlcul (7 min).** Amb la taula, calculeu quant paga a l'any de més o de menys el 1r A entre 2023 i 2025.
- 4. Repartiment (15 min).** Col·loqueu els sis veïns en tres columnes: **guanya, perd, li és igual**. Cada col·locació necessita una frase de justificació. Compte amb el 2n B, que és el més discutit.
- 5. Els dos titulars (7 min).** Llegiu-los i decidiu què falla en cadascun. Escriviu després el vostre propi titular, de menys de quinze paraules.
- 6. Tancament (3 min).** Un portaveu per grup llig el seu titular i la classe vota el més exacte.

Titular A: «El BCE baixa les hipoteques de milions de famílies». **Titular B:** «El BCE castiga els estalviadors: el depòsit ja no rendia». *(Els dos estan escrits per a esta activitat, no copiats de cap mitjà.)*

Criteris d'avaluació

CRITERI	DESCRIPCIÓ	PES
Comprensió de la notícia	Les cinc preguntes respostes amb les dades correctes	25 %
La cadena de transmissió	Explica com arriba la decisió a una quota, i amb quin retard	25 %
Repartiment justificat	Situa els sis veïns i raona cada cas	30 %
Titular propi	Exacte, comprensible i sense exagerar	20 %

Variants i extensions

- **Amb la notícia del dia:** substituir el resum per la nota de premsa de l'última reunió del BCE (ecb.europa.eu) i actualitzar la taula de l'euríbor amb la sèrie del Banco de España. L'activitat funciona igual i guanya actualitat.
- **Amb suport:** treballar amb quatre veïns en compte de sis i donar la cadena del pas 2 ja dibuixada, per a ordenar-la.
- **Per a qui va sobrat:** afegir un seté veí, l'Estat, que deu diners a quinze anys, i discutir per què a un govern endeutat no li desagrada del tot una inflació moderada.
- **Connexió amb la Unitat 8:** amb les dades de la taula, compareu el que costa una hipoteca variable i una de fixa al llarg de vint-i-cinc anys. És la decisió financera més gran que prendreu.

Solució orientativa

Per al professorat: passos de la resolució de l'exercici.

- 1. Quota de la hipoteca variable.** Diferència entre 2023 i 2025: $890 - 720 = 170 \text{ € al mes}$, és a dir, $170 \times 12 = 2.040 \text{ € a l'any}$ per a la mateixa casa i el mateix préstec.
- 2. Repartiment.** Guanyen amb la baixada: la família amb hipoteca variable, l'empresa que vol finançar una inversió i qui es planteja demanar un préstec. Perden: qui viu dels interessos d'un depòsit i, com sempre, qui guarda els diners en efectiu a casa. Ni guanya ni perd de manera directa: la família amb hipoteca a tipus fix, que paga el mateix passe el que passe.
- 3. Titulars.** El primer és incomplet (el BCE no fixa la quota de ningú: mou els seus tipus oficials, l'euríbor els segueix i la revisió arriba mesos després); el segon confon causa i culpa. Una redacció ajustada seria: «El BCE baixa els seus tipus oficials; les hipoteques variables es revisaran a la baixa en els pròxims mesos».

Material obert de profedeeconomia.es · Llicència Creative Commons BY-NC-SA · Currículum LOMLOE